

La guerra entre els dos Borges

Eduardo Halfon és un contista enigmàtic que adora les disfresses. En Josep Lambies manté amb ell una conversa kafkiana al voltant de 'Monasterio'

Anys enrere, a Madrid, Andrés Trapiello li va demanar al guatemalenc Eduardo Halfon que escrigués la història del seu avi, un jueu de Lòdz reservat i molt discret que acostumava a explicar als seus néts que el número que duia tatuat al braç era el de telèfon, i que se l'havia fet gravar com una senzilla mesura de precaució per si mai li fallava la memòria. Poc després, potser per l'impuls d'aquest consell de sobretaula, Halfon publicava *El boxeador polaco*, l'inici d'una sèrie parcialment autobiogràfica que va continuar amb *La pirueta*. Aquest *Monasterio* és la tercera entrega.

És curiós, perquè això d'en Trapiello ja ho havies explicat en un llibre anterior.

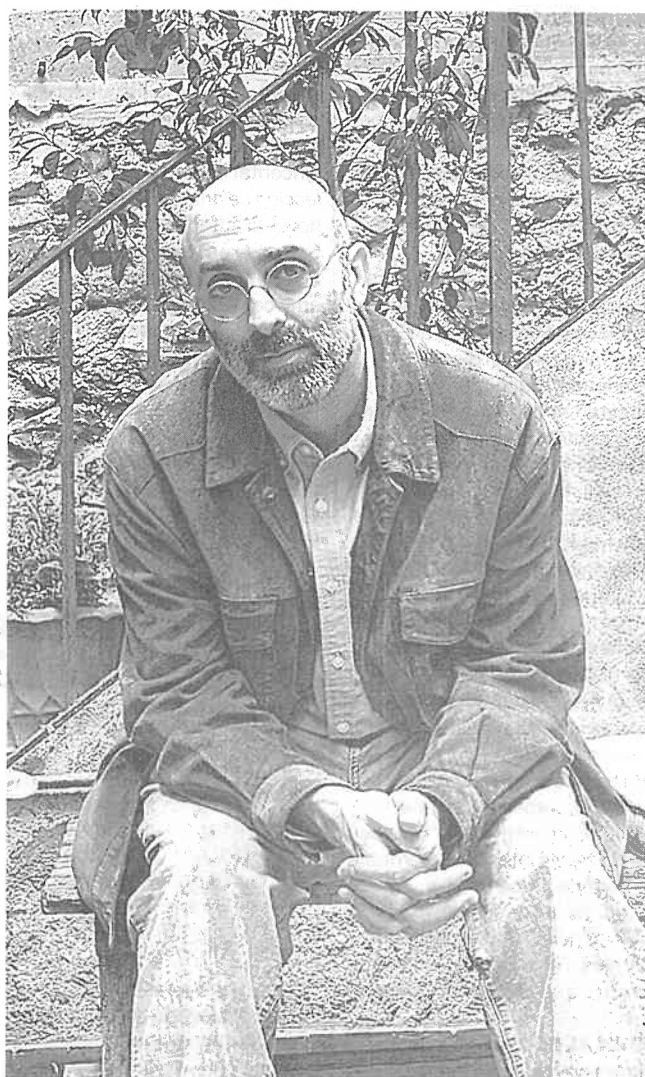
Sí, sortia a *El àngel literario*, que en realitat és el primer llibre on vaig explicar la història del meu avi. Me n'hauria d'anar molt enrere per raonar la gènesi de tot plegat. Perquè jo no estic escrivint una sola obra, sinó un *Rayuela*. Tots els meus llibres estan connectats, com un sistema solar, que té un sol al mig que no sé què és. I els llibres són els planetes, amb un element interplanetari que és aquest Eduardo Halfon, que s'assembla una mica a mi.

Però que no ets ben bé tu, oi?

Estem molt lligats. Les meves preocupacions són les seves, i al revés. Quan parlo ja no sé si parlo jo o ell. Ara et demanaria un cigarro, però jo no fumo. És ell qui fuma. Quin dilema!

Si més no, sembla que tots dos sou igual de neuròtics.

I no ens agrada dormir en hotels. Borges va explicar molt

ROSA CRUZ

bé aquest conflicte entre l'autor i la seva creació en un escrit breu, *Borges y yo*. Allà diu que no sap qui escriu, si el Borges fictici o el real. A mi em passa igual.

I aquest conflicte no té fi.

Això petarà el dia en què mori un dels dos Eduardos. No sé quin anirà primer.

Realitat i ficció. Aquest era el quid del teu penúltim llibre, *Elocuencias de un tartamudo*. Allà vaig emprendre un viatge per anar recollint històries per Amèrica Llatina.

Ets com els germans Grimm! Però les meves eren històries reals, que jo després passava

pel filtre de la ficció. Tot el que faig és versionar el que veig: la meua visió d'Israel, la meua versió de la família, del judaisme...

Per això hi surten tantes disfresses?

Com cerca un individu la seva identitat a través de les màscares? Això em pregunto. Un jueu que toca el piano i de sobte es converteix en un cantant punk que no sap que porta una esvàstica a la boina. Una ortodoxa amb perruca.

“**Això petarà el dia en què mori un dels dos Eduardos, no sé quin anirà primer**”

O un senyor amb gavardina rosa caminant per Varsòvia.

Quina història més misteriosa, aquesta, oi? No acabem de saber a què ve. Potser es convertirà en una altra cosa, en una futura novel·la.

Ho esperem.

Tot això és el que expressa l'epígraf de Kafka que encapçala la novel·la: "La gàbia va sortir a la recerca d'un ocell". Tots els barrets se'n van a buscar una víctima.

Sona enigmàtic. Tens programada la continuació?

No. Jo de formació sóc enginyer, però quan escric improviso. La meua literatura és pur jazz.

MONASTERIO Libros del Asteroide. 227 pàg. 19 €.